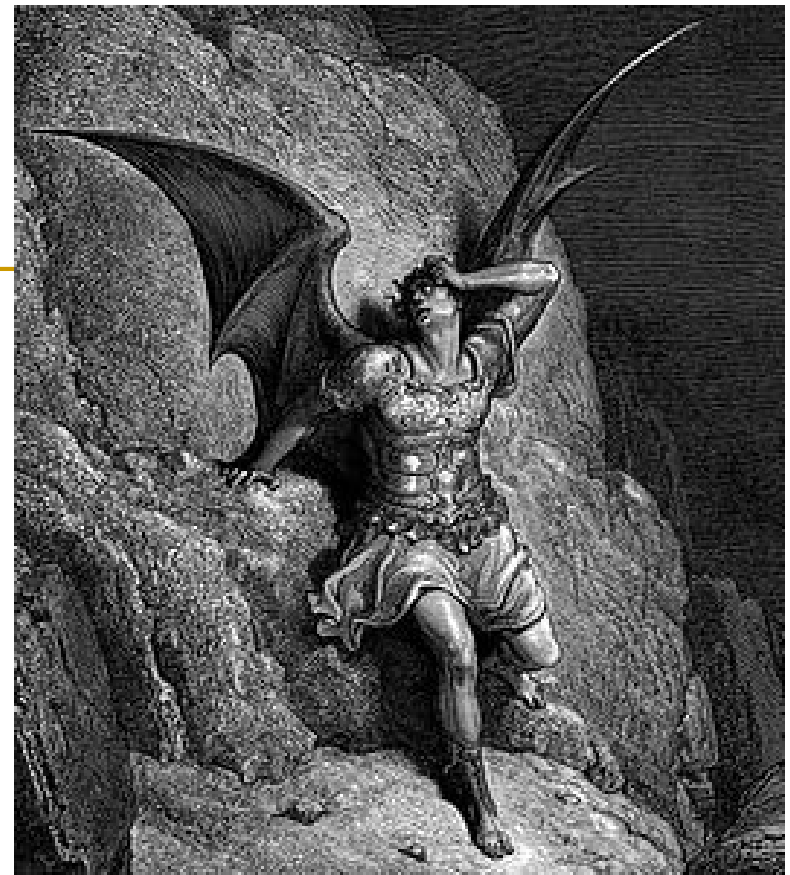

Biblijski pogled na Sotonu

-
- 1) Pojam**
 - 2) Prvi susret**
 - 3) Napad na Joba**
 - 4) Isusova pobjeda**

Sudbonosni boj u mojem životu

- **Gdje susrećem nerazumljivo nadljudsko zlo?**
- **Kakve zla nadahnuća doživljavam?**
 - **Napasti**
 - **Sotonski izazovi protiv Boga**
- **Koliko poznajem Isusa kao pobjednika nad Sotonom?**

Značenje riječi: Protivnik

- שָׂטָן *śāṭān* – oporbenjak, neprijatelj
- Prepreka na putu Bileamu (Br 22,22.32)
- Protivnik u boju (1 Sam 29,4)
- Davidovi neprijatelji (2 Sam 19,23)
 - Job 1s:
- 14x Satan – Božji protivnik, izazivač (Job 1,6.7[2x].8s.12[2x]; 2,1.2[2x].3s.6s.)
 - Viđenje proroka Zaharije (Zah 3,1s):
- Veliki svećenik i Satan, tužitelj (1);
- Gospodin govori Satanu i pobjeđuje ga (2)

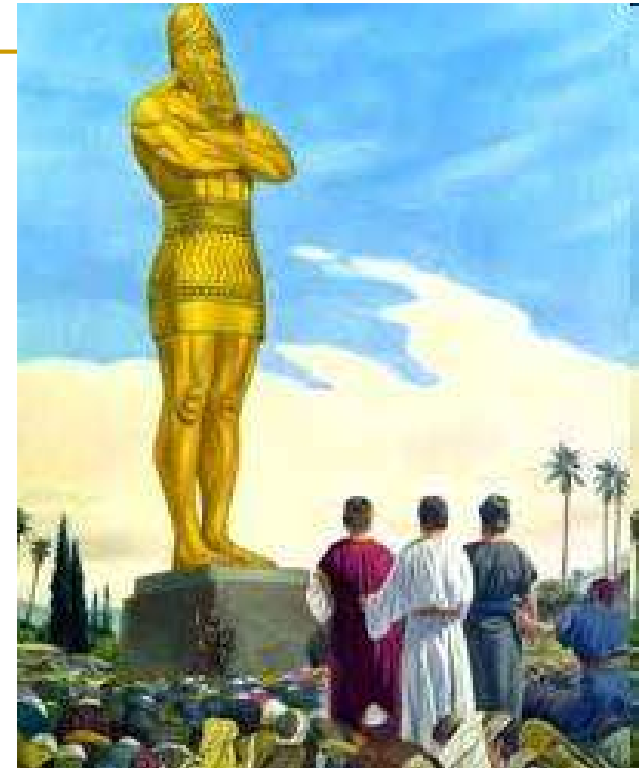
Lucifer kod Izaije

- ❑ *Teološki sukob u Iz 14,12*
– הליל *hêlel*:
- “koji sjaji, bliješti” >
“Lucifer” (Vg),
“svjetlonoša” (14,12)
 - ❑ *tko u pjesmi (v. 14,4)?*
- **Kralj babilonski (!) 14,4**
 - ❑ *oholost – kakva? (14,13s)*
- **uspjeti se na nebesa (v13)!**
– Babilonska kula (Post 11)
- **Biti jednak Svevišnjemu (Iz 14,14)**

“Nabukodonozor”

- Šifra (Jdt 1,7)
 - kralj Asiraca, u Perziji, s grč. pokrajinom i Damaskom
- Titula u 2,5? Protivnik u 1,13?
 - “gospodar sve zemlje” (2,5)
 - Rat s Arpakšadom (usp. Post 10,22)
- Nakana u Jdt 2,3:
 - uništenje svih nepokornih (2,3)
 - ili uništenje ili čašćenje Nabukodonozora (3,8)
 - usp. Izl 14,12
 - “Amalek” (Izl 17 – 7x); “Egipat” (Izl 14 – isključivo)

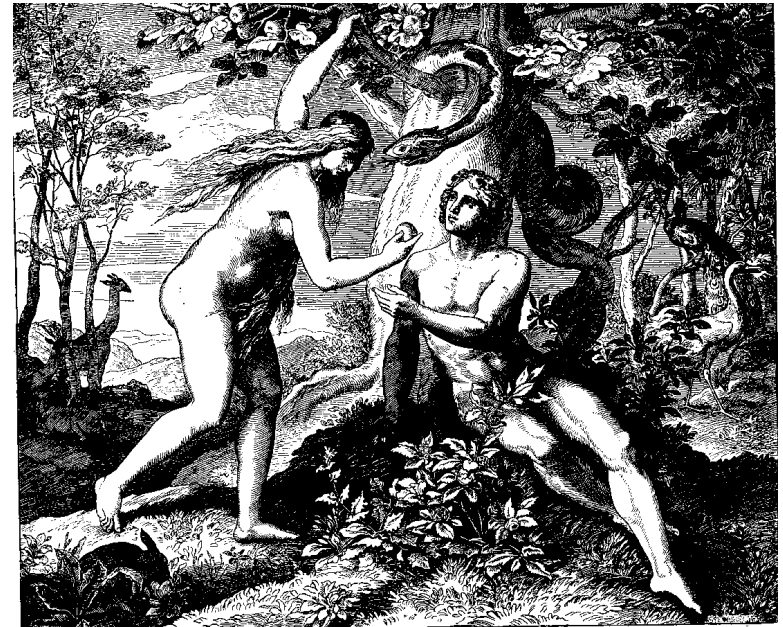
Čovjekov susret sa starom zmijom, ocem laži

Demonologija u Post 3

Zmijske laži

- **1. Univerzalna zabrana: Ni s jednog drveta**
 - (Post 3,1 ⇔ “slobodno jedi!” (2,16)
- **2. Nijekanje Božje riječi (2,17 ⇔ 3,4)**
 - “sigurno ćeš umrijeti” (2,17)
 - “o ne, nećete” – poetski? (3,4)
- **3. spoznaja zla (עָדָה *jada* ‘ 3,5)**
 - Što Bog do sada vidi (7x)?
 - dobro! – Nije dobro... (2,18)
- **Zbrka: ljudsko *blisko* poznavanje dobra i zla**

Prijevvara

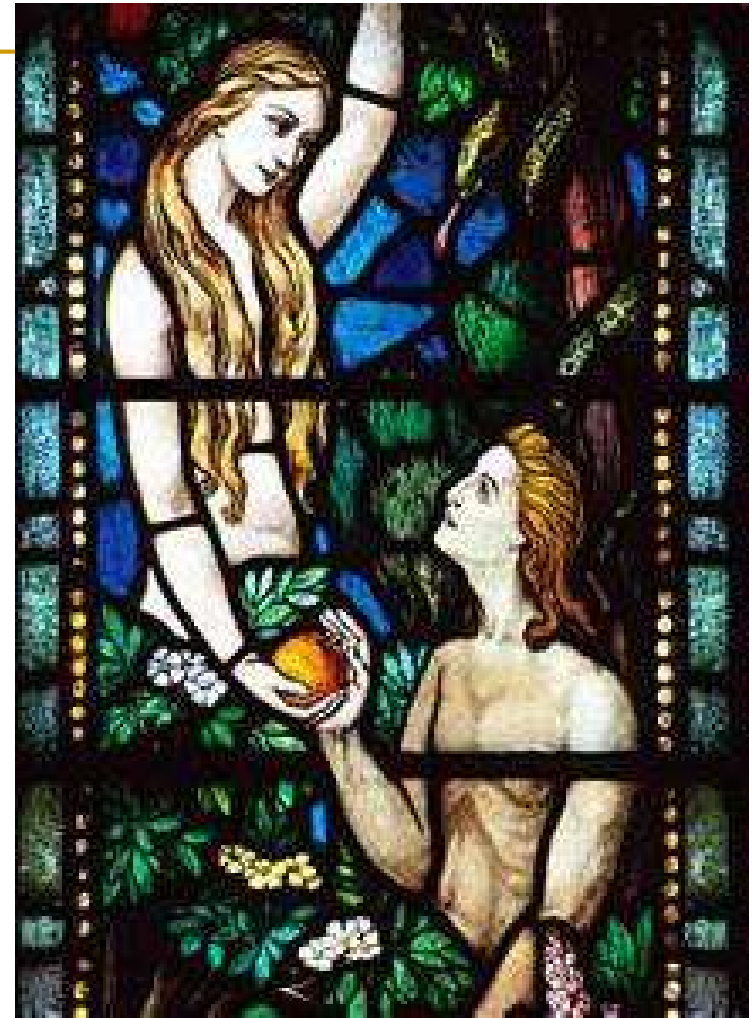
Hieronymus Bosch, Raj zemaljski, 1485-90.
Museo del Prado

- ❑ Nije dobro da čovjek bude sam (2,18)
- Zmija napada samu (3,1-5)
 - ❑ Žena ispravlja laž iz 3,1:
- “smijemo jesti” (3,2)
- Zna za upozorenje u 3,3:
 - ❑ plod drva nasred vrta (usp. 2,17)
- Uspostavila komunikaciju, sluša i pamti
 - ❑ Pooštrava?
- “jesti” (2,17) → “dirnuti” (3,3)

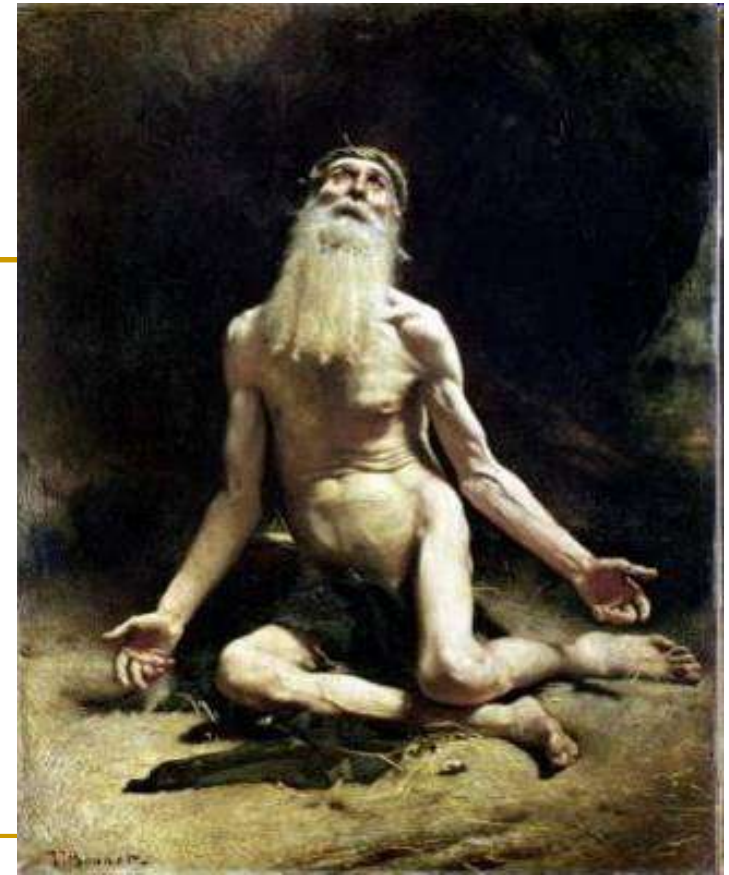
Neuspjelo zajedništvo

- ❑ Zajedništvo muža i žene u Post 3,6-8?
- oboje jedu (6)
- otkrivaju izloženost (7)
- → skrivaju se (8)
 - ❑ strah (10)
(⇔ nisu se stidjeli 2,25)
- ne razgovaraju
- “Prevarila me zmija” (3,13)
 - ❑ stara zmija (Otk 12,9; 20,2)

Jobove patnje

Job 1s

Leon Bonnat, Job The Lilith Gallery of Toronto

Uvod – zemaljski

- **Jobovska zla (1,14.16.17.19)**
 - Sluge i krupna stoka (1,14)
 - Sluge i sitna stoka (16)
 - Sluge i deve (17)
 - Djeca (19)
- **Novo stanje sažeto u 1,21**
 - Gol (Job 1,21 – Post 3,10)
 - bez stoke, pastira, djece
- **Prva Jobova reakcija u 1,20-22:**
 - Žalost,
 - klanjanje Bogu,
 - blagoslov (usp. Post 12.14)

- **Novo zlo u 2,7?**
 - Bolest, osobni život
- **Središnje pitanje u 2,9?**
 - Jobova žena:
Još u čestitosti? (2,9)
 - *Kakva korist?* (Prop 1,3)
- **Bez žene – sam (usp. Post 2s)**

Gornja pozornica

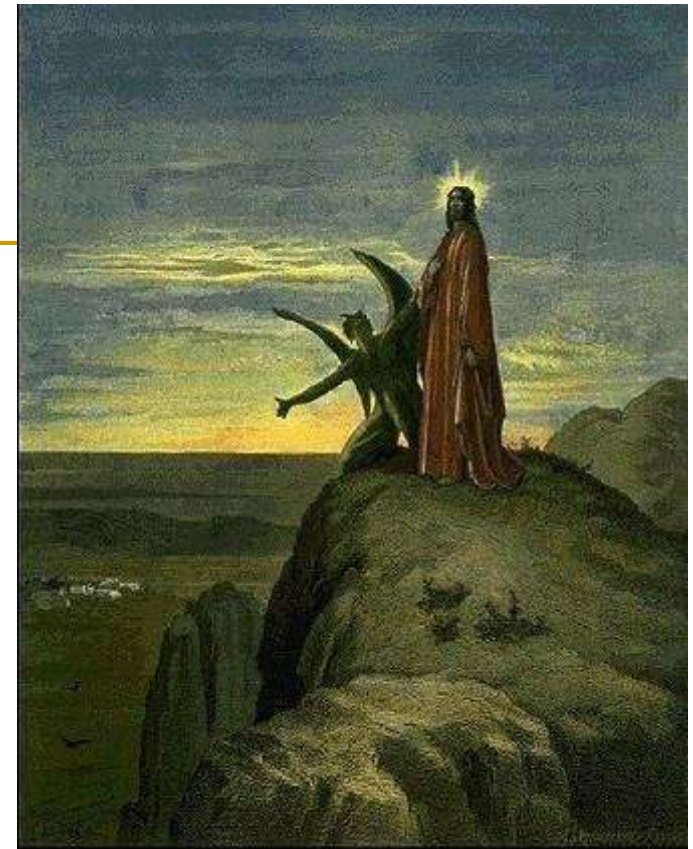
- ❑ nebesko vijeće: npr. יהוה u 1,8?
- “*sluga moj Job...*”
- שטן *śātān* Protivnik u 1,9?
- “*Zar se uzalud boji Boga?*”
 - ❑ הַנֵּם *hinam* (1,9) → *Uzalud* izazvao (2,3)
 - ❑ Kakva mu korist? (Prop 1,3)
- Čija *ruka* u 1,11s; 2,5s? U čijoj *vlasti*?
- Izazov: “*Pruži ruku*” (1,11; 2,5)
 - ❑ = Božja ruka – Satan govori o Božjoj vlasti
- 3x “*U tvojoj je ruci*” (1,12 [2x]; 2,6) – Božji govor
- = stanje stvari (usp. Post 3)

Kristova kušnja u pustinji

Mk 1,12s

Mt 4,1–11; Lk 4,1–13

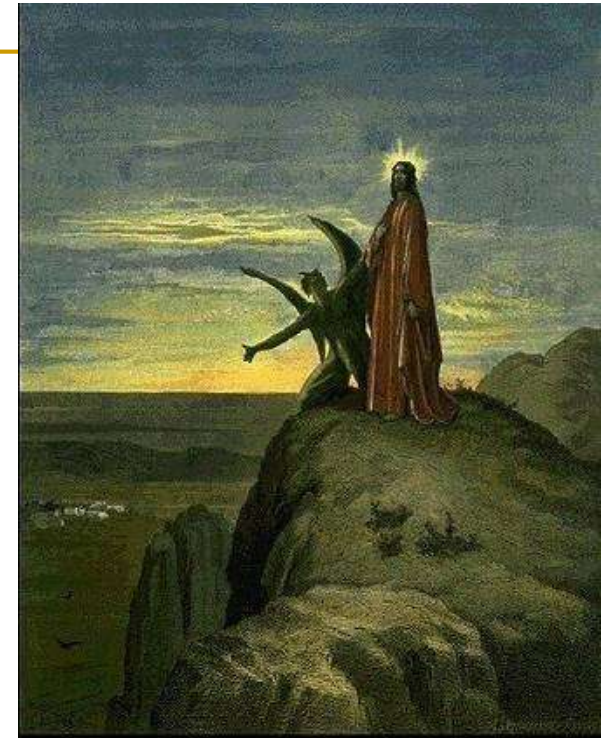
Temeljni Markov izvještaj

- ❑ Zbivanje (**Mk 1,13**)?
- Isus u napasti
 - ❑ 40 dana (usp. Lk 4,2)
 - ❑ Vodstvo (Mk 1,12)?
- Duh
- “izbacuje”
- Vodi (Lk 4,1)
- Da bude iskušán od đavla (Mt 4,1)

Razgovori u Mt 4,3-10

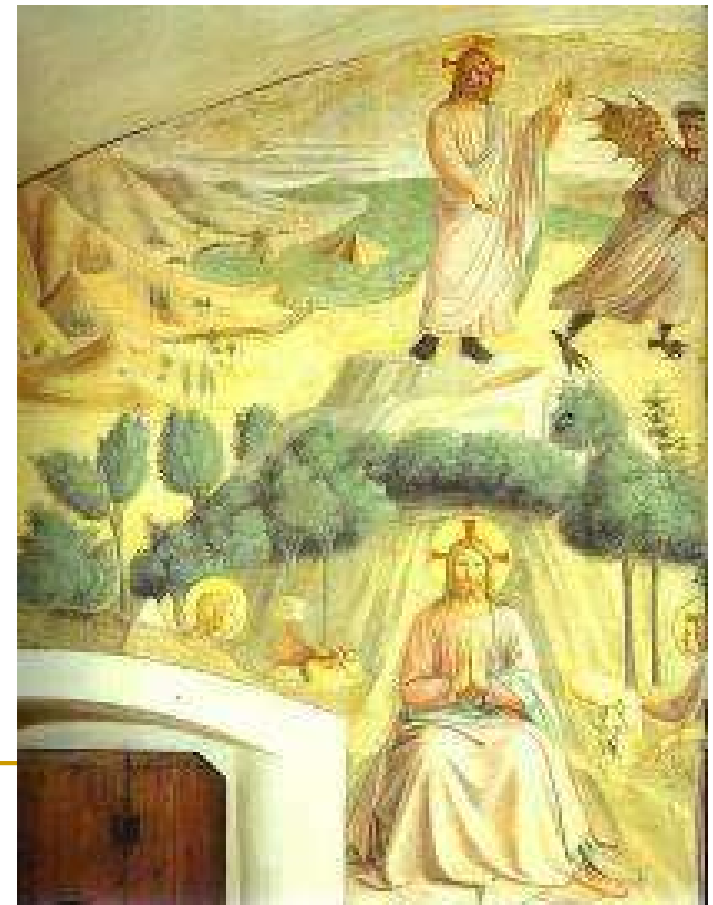
- poslije 40 dana?
- 1. dijalog (3s)
 - *kušnja?*
- kamen – kruh (3);
 - *odgovor?*
- γέγραπται “Pisano je!” (4.7.10)
 - Snaga Božje riječi za pojedine kušnje?
- Dostatna, napasnik prelazi na novu
 - Zapovijed Kristu (3):
- “reci!” (v3)

Drugi dijalog (Mt 4,5-7)

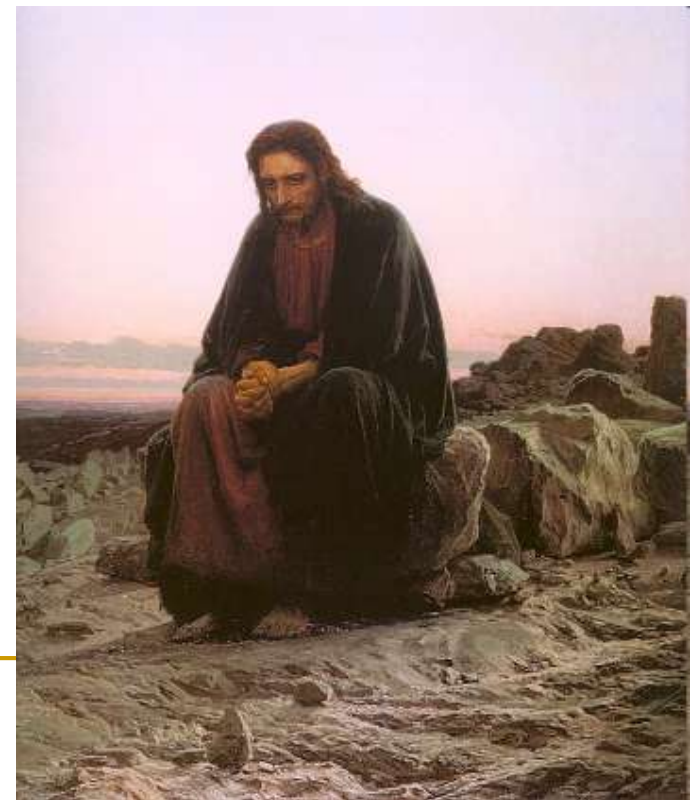
- *gdje?*
- **Vrh hrama**
 - *kušnja?*
- **Baci se! (6) – preuzeta metoda?**
- **Svetogrdna: “pisano je”**
Ps 91,11s (6)
 - **o čemu govori Ps 91,12?**
- **“Nogom o kamen”**
 - **Skok s hrama?**
- **samoubilački**

Fra Angelico, Kristova kušnja, poslije 1450

Treći dijalog (Mt 4,8–10)

- ❑ *Gdje?*
- **Visoka gora**
 - ❑ *Kušnja?*
- **Vlast: sva kraljevstva i njihova slava**
- ⇔ kraljevstvo *Božje* (4,17);
slava *Očeva* (16,27)
 - ❑ *Laž u 4,8s?*
- **Sve s jedne točke**
- **Ja ću ti dati**
 - ❑ **Meni je dana vlast (Lk 4,6)**

Ivan Nikolajevič Kramskoj, Krist u pustinji, 1873.

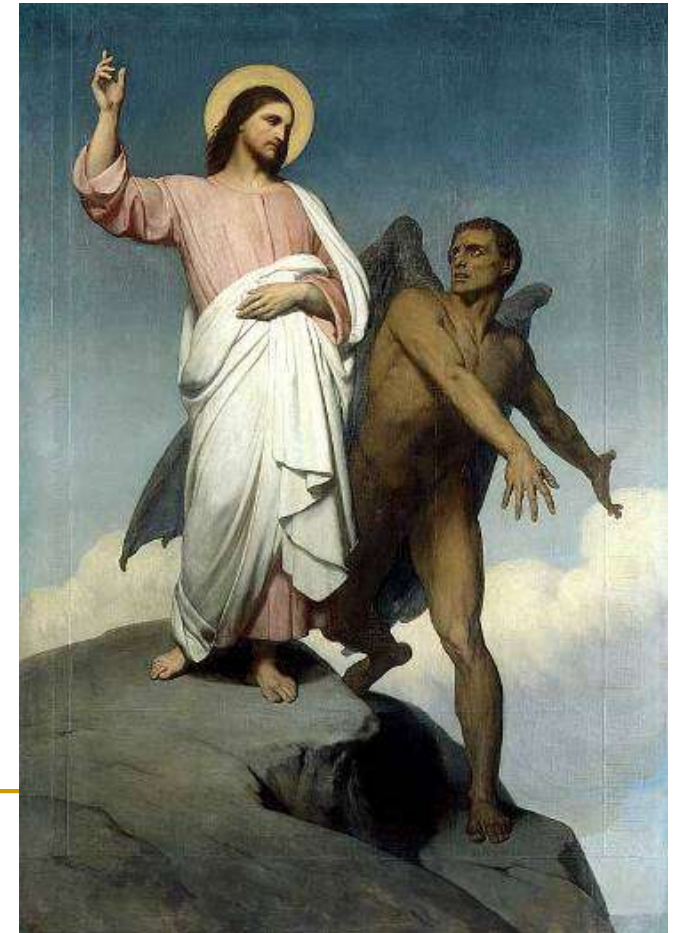
Izvještaj u Lk

- Lk 4,1–13 – novi elementi?
- Slijed kušnji (Lk 4,**3.5.9**):
 - 1. kamen – kruh (3),
 - 2. kraljevstva (5),
 - 3. hram (9)
- Kristov odgovor u **4,12** na zlorababu Pisma (10s)
- “rečeno je” – živa predaja (Lk 4,12) →
- Sotona odlazi (**4,13**)
 - *zauvijek?*
- Do nove prilike (13)

Četvrta kušnja i velika pobjeda

- “Ako si Sin Božji...” Mt 4,3.6 (Lk 4,3.9) – **Mk 1,11**
- “Ti si Sin moj, Ljubljeni, u tebi mi sva milina” (Mk 1,11, Lk 3,22)
 - Tko ponavlja kušnju u **Mt 27,40**?
- Prolaznici (27,39):
“Ako si Sin Božji...”
 - Pobjeda u Mt 4,10 – čime?
- Ime – vlastita riječ, raskrinkan
 - Usp. Post 3, Job 1s → NZ
 - Napasnik (3), davao (6.8.11)
- → **Sotono!** (Mt 4,10)

Sudbonosni boj u mojem životu

- **Gdje susrećem nerazumljivo nadljudsko zlo?**
- **Kakve zla nadahnuća doživljavam?**
 - **Napasti**
 - **Sotonski izazovi protiv Boga**
- **Koliko poznajem Isusa kao pobjednika nad Sotonom?**

